

Standardy ochrony małoletnich

Wstęp

Dobro i bezpieczeństwo małoletnich w III Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Pawła II w Elblągu są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników na rzecz małoletnich. Pracownik Szkoły traktuje każdego ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Realizując zadania Szkoły, działa w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w niej przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by pracownik Szkoły stosował wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejszy system ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu uczniów, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc uczniowi oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Szkole za bezpieczeństwo małoletnich do niej uczęszczających.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są szeroko promowane wśród całego personelu, rodziców i małoletnich uczęszczających do Szkoły. Poszczególne grupy małoletnich są zapoznawane ze Standardami poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

§ 1

1. Krzywdzenie małoletnich to każde działanie lub bezczynność (brak działania) różnych osób czy instytucji, które narusza ich prawa, swobody czy zakłóca ich optymalny rozwój. Żadne dziecko nie może zaznać przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej), seksualnej czy zaniedbywania.
2. Przemoc fizyczna to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec małoletniego powodujące urazy na jego ciele np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp. Wobec dziecka nie wolno stosować kar cielesnych.
3. Wykorzystywanie seksualne to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem małoletniego np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie małoletniego świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.
4. Przemoc emocjonalna to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec małoletnich, które powodują znaczące obniżenie możliwości ich prawidłowego rozwoju np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp.
5. Zaniedbywanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb małoletniego zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

§ 2

1. Przed nawiązaniem z daną osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwijaniem zainteresowań małoletnich lub z opieką nad nimi na podstawie innego stosunku prawnego, dyrektor uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza, praktykanta lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
3. Dyrektor Szkoły przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestęptw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestęptwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
5. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor Szkoły pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
6. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestęptwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
7. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
8. Pracownicy szkoły działają dla dobra dziecka, a ich relacje oparte są na zrozumieniu i szacunku.

9. Pracownicy szkoły respektują prawa dziecka i ucznia określone w Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., Konstytucji RP, umowach międzynarodowych, ustawie Prawo oświatowe, jak również innych aktach, w szczególności:
  - 1) prawo do wyrażania własnych poglądów i przekonań,
  - 2) prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania,
  - 3) prawo do prywatności,
  - 4) prawo do ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem oraz innym złym traktowaniem,
  - 5) prawo do nauki,
  - 6) prawo do wypoczynku.
10. Pracownicy szkoły nie dopuszczają się wobec ucznia czynów naruszających jego godność, prawa i dobro w szczególności:
  - 1) zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania małoletniego oraz podnoszenia głosu w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa ucznia lub innych uczniów,
  - 2) ujawniania informacji wrażliwych dotyczących ucznia wobec osób, nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów; obejmuje to wizerunek ucznia, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
  - 3) zachowywania się w obecności uczniów w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby, bicie, szturchanie itp.),
  - 4) nawiązywania z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych (w tym poprzez media społecznościowe), składania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze; obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
  - 5) utrwalania wizerunku nieletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych; dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków uczniów, jeśli dyrekcja Szkoły nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów oraz samych małoletnich,
  - 6) proponowania nieletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności małoletnich,
  - 7) wchodzenia w relacje jakiegokolwiek zależności wobec nieletniego lub jego rodziców/opiekunów, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych; nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, słodyczy czy drobnych upominków.
11. Kontakty pracownika z małoletnim opierają się na profesjonalizmie i mają charakter służbowy.
12. Pracownik szkoły nie nawiązuje kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. W kontaktach z małoletnim stosuje głównie dziennik elektroniczny Librus lub aplikację Teams.
13. W komunikacji z nieletnimi w Szkole pracownik zobowiązany jest:
  - 1) zachować cierpliwość i szacunek,
  - 2) słuchać uważnie ucznia i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji,

- 3) informować małoletniego o podejmowanych decyzjach jego dotyczących,
  - 4) szanować prawo małoletniego do prywatności; jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić ucznia, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe,
  - 5) zapewniać uczniów, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć nauczycielowi/ wychowawcy/pedagogowi lub psychologowi szkolnemu i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
14. Nauczyciel udziela pomocy, w tym pomocy psychologiczno-pedagogicznej małoletniemu zgodnie z zakresem swoim obowiązków, mając na uwadze, że osobą, która koordynuje pomoc jest wychowawca. Nauczyciel nie narusza kompetencji nauczycieli specjalistów.
  15. Zasady powyższe mają odpowiednio zastosowanie do wolontariuszy jak również innych osób, które w szkole mają kontakt z małoletnim (np. studenci odbywający praktyki pedagogiczne).
  16. W szkole obowiązują odrębne akty regulujące zasady ochrony danych osobowych, w tym wizerunku uczniów, a także udzielania zgód na ich udostępnienie przez rodziców uczniów.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 3

1. Szkoła poprzez działania profilaktyczne i wychowawcze uczy budowania bezpiecznych relacji opartych na zasadach wzajemnego szacunku, poszanowania praw innych osób, tolerancji i akceptacji innych bez względu na ich wygląd, pochodzenie, czy niepełnosprawność, mówienia o swoich potrzebach i emocjach.
2. Zadaniem nauczycieli jest budowanie u uczniów poczucia własnej wartości i pewności siebie, asertywności, umiejętności stawiania granic, umiejętności odmawiania, w szczególności wówczas gdy proponowane zachowania przez innych są niewłaściwe (np. proponowanie narkotyków).
3. Nauczyciele angażują uczniów we wspólne aktywności aby uczyć ich budowania więzi z kolegami.
4. Zachowania niedozwolone uczniowie zgłaszają nauczycielowi.
5. Osobą, do której uczeń może zwrócić się o pomoc jest nauczyciel, w szczególności wychowawca i pedagog/psycholog.
6. Nauczyciele wskazują uczniom, że sposobem rozwiązywania konfliktów nie jest przemoc.
7. Uczniowie we wzajemnych relacjach są koleżeńscy, szanują prawa innych.
8. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy uczniami to w szczególności:
  - 1) przemoc fizyczna np.: uderzenie, szarpanie, kopanie, bójki,
  - 2) znieważanie, wyśmiewanie, poniżanie,
  - 3) wymuszanie, zastraszanie, dręczenie, w tym poprzez środki komunikacji na odległość,
  - 4) kradzież, dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności,
  - 5) wyłudzenie pieniędzy czy innych rzeczy wartościowych,
  - 6) używanie wulgaryzmów, lekceważący i arogancki stosunek do innych uczniów, w tym w środkach komunikacji na odległość,
  - 7) nagrywanie lub robienie zdjęć komuś bez jego zgody i udostępnianie jego wizerunku w Internecie,
  - 8) proponowanie narkotyków i innych używek.

**Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet
oraz procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami
w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie**

§ 4

1. Sieć szkoły jest zabezpieczona hasłem.
2. Dostęp do sieci posiadają pracownicy, którzy mogą korzystać z sieci zarówno na sprzęcie stanowiącym własność szkolną jak i prywatnym pracownika.
3. Z sieci szkoły mogą korzystać uczniowie korzystający ze sprzętu będącego na wyposażeniu szkoły, w szczególności w pracowni informatycznej oraz czytelnii.
4. Sieć jest filtrowana, aby uniemożliwić dostęp do witryn nieodpowiednich.
5. Na komputerach będących na wyposażeniu szkoły zainstalowane jest oprogramowanie antywirusowe oraz blokujące treści niewłaściwe stanowiące zagrożenie dla uczniów.
6. Instalowanie oprogramowania, aplikacji na sprzęcie stanowiącym własność szkoły jest możliwe jedynie przez administratora.
7. Sprzęt stanowiący własność szkoły nie jest używany w celach prywatnych.
8. Nadzór nad korzystaniem ze sprzętu komputerowego sprawuje nauczyciel informatyki.
9. Uczniowie zapoznawani są z regulaminem pracowni komputerowej.
10. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo sieci w Szkole jest nauczyciel informatyki, do którego obowiązków należy:
  - 1) zabezpieczenie sieci internetowej Szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania,
  - 2) aktualizacja oprogramowania w miarę potrzeb,
  - 3) sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści; w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia; informację o małoletnim, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, przekazuje dyrektorowi Szkoły, który aranżuje dla ucznia rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie; jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
11. Nauczyciel informatyki przeprowadza z uczniami cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
12. Na zajęciach z wychowawcą realizowane są działania profilaktyczne w zakresie ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet określające zasady bezpiecznego korzystania z Internetu takie jak:
  - 1) niezostawianie urządzenia mobilnego bez opieki i niepożyczanie go osobie trzeciej.
  - 2) używanie kodu blokady na urządzeniu mobilnym
  - 3) na bieżąco wykonywanie aktualizacji systemu oraz zainstalowanych aplikacji
  - 4) niełączenie się z nieznanymi sieciami bezprzewodowymi.
  - 5) nieotwieranie nieznanych linków lub załączników
  - 6) pobieranie aplikacji tylko ze znanych i zaufanych źródeł.
  - 7) niepodawanie w sieci swoich danych osobowych.
13. Uczeń będący ofiarą cyberprzemocy powinien zgłosić ten fakt nauczycielowi/pedagogowi/psychologowi.

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

§ 5

1. Nauczyciele, jak i pracownicy niepedagogiczni zwracają uwagę na sygnały, które mogą świadczyć o tym, że uczeń jest krzywdzony, którymi mogą być w szczególności:
  - 1) wypowiedzi ucznia,
  - 2) wygląd (nieodpowiednie ubranie, brak higieny, niedożywienie, sińce pod oczami, zasypianie dziecka na lekcji itp.),
  - 3) problemy medyczne (uczeń często mdleje, skarży się na bóle brzucha, bóle głowy lub wiemy, że choruje na jedną z chorób psychosomatycznych, doznaje różnych urazów, zwłaszcza w krótkich odstępach czasu),
  - 4) zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne (tiki, lęki, fobie, zaburzenia snu, depresja, jąkanie, wagary, wycofanie z kontaktów społecznych, zahamowanie, zaburzenia odżywiania, zachowania autodestrukcyjne np. samookaleczenia, wchodzenie w kolizję z prawem, nieadekwatnie niska samoocena),
  - 5) zachowania ucznia nieadekwatne do sytuacji,
  - 6) informacje przekazane przez rodzica, który jest również ofiarą przemocy domowej,
  - 7) zauważone czyny, które mogą świadczyć o przemocy wobec nieletniego ze strony osób dorosłych, jak naruszenie nietykalności cielesnej czy zniewaga.
2. Nauczyciele, jak i pracownicy niepedagogiczni o swoich podejrzeniach krzywdzenia ucznia informują wychowawcę klasy, który przekazuje tę informację pedagogowi szkolnemu.
3. Nauczyciele, jak i pracownicy niepedagogiczni sporządzają notatkę o okolicznościach (zdarzeniach) świadczących o podejrzeniu krzywdzenia ucznia, którą przekazują wychowawcy klasy.
4. Pedagog/psycholog jeżeli zachodzi taka potrzeba podejmuje działania mające na celu sprawdzenie sygnałów poprzez pozyskanie dodatkowych informacji, w szczególności:
  - 1) rozmawia z innymi nauczycielami uczącymi ucznia,
  - 2) nawiązuje współpracę z innymi instytucjami (MOPS, policja), w tym występuje o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego,
  - 3) współpracuje z wychowawcą, który obserwuje na bieżąco ucznia,
  - 4) przeprowadza rozmowę z uczniem,
  - 5) przeprowadza rozmowę z rodzicem.
5. Jeżeli w wyniku weryfikacji zachodzi prawdopodobieństwo, że małoletni jest krzywdzony pedagog/psycholog informuje o tym dyrektora szkoły.
6. Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, w szczególności wskazanych w § 8 ust. 2 zawiadamia się o podejrzeniu popełnienia przestępstwa organy ścigania, a małoletni zostaje objęty pomocą ze strony szkoły.
7. W przypadku, gdy czyn nie stanowi przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, małoletni zostaje objęty wsparciem ze strony szkoły, a w przypadku przemocy domowej zostaje uruchomiana procedura „Niebieskiej Karty”.
8. Pedagog podejmuje współpracę z rodzicami w celu zaprzestania krzywdzenia małoletniego.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

§ 6

1. Koordynatorem pomocy małoletniemu krzywdzonemu jest pedagog/psycholog, który jest odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
2. Małoletni może zgłosić, że jest krzywdzony każdym nauczycielowi, w tym wychowawcy.
3. Osobami udzielającymi wsparcia małoletniemu są pedagog, psycholog oraz wychowawca, a przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dodatkowo pedagog specjalny.
4. Nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego sprawuje dyrektor szkoły, udzielając wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w pomoc.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 7

1. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia opracowywany jest przez zespół powołany przez dyrektora, w skład, którego wchodzi:
  - 1) wychowawca klasy,
  - 2) pedagog,
  - 3) psycholog
  - 4) pedagog specjalny w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2. Zespół, o którym mowa w ust. 1 opracowując plan wsparcia zapoznaje się ze zgromadzoną dokumentacją.
3. Przy opracowaniu planu, zespół, o którym mowa w ust. 1 może korzystać z pomocy ośrodka pomocy społecznej, policji oraz poradni psychologiczno – pedagogicznej.
4. Na posiedzenie zespołu zaprasza się rodzica małoletniego.
5. W planie wsparcia określa się formy pomocy i osoby odpowiedzialne za ich realizację.
6. Kopię planu wsparcia przekazuje się rodzicom małoletniego.
7. Ze spotkania sporządza się protokół.

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskiej Karty".

§ 8

1. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego ściganego z oskarżenia publicznego osobą odpowiedzialną za złożenie zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa jest dyrektor szkoły.
2. Przestępstwami, o których zawiadamia się organy ścigania są w szczególności:
  - 1) art. 197 Kodeksu karnego (zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej),
  - 2) art. 198 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności),
  - 3) art. 199 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia),

- 4) art. 200 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie małoletniego),
  - 5) art. 200a Kodeksu karnego (elektroniczna korupcja seksualna małoletniego),
  - 6) art. 200b Kodeksu karnego (propagowanie pedofilii),
  - 7) art. 202 Kodeksu karnego (publiczne prezentowanie treści pornograficznych).
  - 8) art. 207 Kodeksu karnego (znęcanie się)
  - 9) art. 209 Kodeksu karnego (rozpijanie małoletniego)
  - 10) art. 210 Kodeksu karnego (porzucenie małoletniego)
3. Dyrektor szkoły oraz osoby przez niego wskazane zobowiązane są przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.
  4. Dyrektor szkoły występuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziną, w szczególności gdy małoletni jest zaniedbywany, rodzice działają na jego niekorzyść.
  5. Pedagog/psycholog jest odpowiedzialny za wdrożenie procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku podejrzenia przemocy domowej rozumianej jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
    - 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
    - 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
    - 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
    - 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
    - 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
  6. Szczegółową procedurę „Niebieskiej Karty”, określa odrębne zarządzenie.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

§ 9

1. Pedagog/psycholog prowadzi dla każdego zgłoszonego lub ujawnionego incydentu lub zdarzenia zagrażającego dobru małoletnich odrębne akta sprawy, w których gromadzi dokumentację sprawy, w tym zgłoszenie, notatki nauczycieli, notatki z rozmów z uczniami, rodzicami, pisma kierowane do ośrodka pomocy społecznej, policji, kopię formularza Niebieskiej Karty A, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przekazane przez dyrektora szkoły.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1 jest przechowywana przez pedagoga, w miejscu nie dostępnym dla osób nieuprawnionych.
3. Z dokumentacją, o której mowa w ust. 1 mogą zapoznawać się:
  - 1) osoby udzielające wsparcia w szczególności, psycholog, wychowawca,
  - 2) zespół, o którym mowa w § 6 ust. 1, i § 9 ust. 4
  - 3) dyrektor szkoły,
  - 4) osoba upoważniona przez dyrektora szkoły,
  - 5) uprawnione organy, w szczególności sąd, policja, prokuratura.

**Zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej
za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony
małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania
oraz sposoby dokumentowania tej czynności**

§ 10

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich.
2. Osoba upoważniona przez dyrektora, o której mowa w ust. 1, musi legitymować się wykształceniem wyższym z zakresu prawa lub administracji lub pedagogiki oraz co najmniej 5 letnim doświadczeniem zawodowym lub wykształceniem wyższym oraz co najmniej 5-letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi, uzyskanym w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników szkoły, obejmującą następujące zagadnienia:
  - 1) rozpoznawania sygnałów krzywdzenia małoletnich,
  - 2) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich,
  - 3) stosowania procedur „Niebieskiej Karty”.
3. Szkolenia w zakresie standardów ochrony małoletnich są organizowane raz w roku, w terminie określonym przez dyrektora.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1 zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w szkole.
5. Pracownicy nowozatrudnieni w szkole są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 4.
6. W przypadku, gdy szkolenie przeprowadzane jest przez podmiot świadczący usługi w tym zakresie, udokumentowanie zapoznania pracowników ze standardami następuje poprzez zaświadczenie.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz oceny standardów

§ 11

1. Wnioski dotyczące zmiany standardów ochrony małoletnich mogą zostać zgłoszone w szczególności przez:
  - 1) organy szkoły,
  - 2) rodzica, ucznia, nauczyciela,
  - 3) organ prowadzący,
  - 4) organ nadzoru pedagogicznego,
  - 5) ośrodek pomocy społecznej,
  - 6) kuratora sądowego,
  - 7) poradnię psychologiczno-pedagogiczną.
2. Standardy ochrony małoletnich są weryfikowane raz na dwa lata.
3. Dyrektor szkoły powołuje zespół, do którego zadań należy przegląd i przygotowanie zmian standardów ochrony małoletnich na podstawie dokonanego monitorowania realizacji

standardów, analizy ujawnionych przypadków krzywdzenia małoletnich oraz zmiany przepisów prawa.

4. Zespół, o którym mowa w ust. 3 działa w składzie:
  - 1) wicedyrektor szkoły,
  - 2) pedagog,
  - 3) psycholog,
  - 4) pedagog specjalny.
5. Z oceny standardów zespół sporządza raport zawierający przeprowadzoną analizę, wyniki ankiet i rekomendacje dostosowania procedur do potrzeb szkoły oraz przepisów prawa, który przedstawia organom szkoły.
6. Zespół na posiedzeniu rady pedagogicznej przedstawia swoje wnioski wynikające z weryfikacji standardów ochrony małoletnich i propozycje zmian.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 12

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej szkoły a także wywieszona w gablocie, w budynku szkoły.
2. Wychowawca we wrześnie zapoznaje ze standardami ochrony małoletnich rodziców, podczas zebrania, i uczniów, na zajęciach z wychowawcą.